

BCL-001-001534

Seat No. _____

Third Year B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

August - 2021

Sanskrit : Paper-16

(वैदिक भाषा एवम् साहित्य)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001534

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) आवश्यक समजूती साथे अनुवाद करो : (कोईपक्ष बे) ७
- 1 (a) Translate with necessary explanation : (any two) 7
- (१) उप त्वाग्ने दिवे दिवे दोषावस्तर्धिया वयम् नमो भरन्त एमसि ॥
- (२) एतावानस्य महिमातो ज्यार्याश्च पुरुषः ।
पादोऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपादस्यामृतं दिविः ॥
- (३) सगच्छध्वं सं वदध्वं सं वो मनांसि जानतान ।
देवा भागं यथा पूर्वे सजनाना उपासते ॥
- (४) अहमेव स्वयमिदं वदामि जुष्टं देवेभिरूत मानुषेभि ।
यं कामये तंतमुग्रं कृणोमि तं ब्रह्माणं तमृषिं तं सुमेधाम् ॥
- (ब) अग्निसूक्तनुं रसदर्शन करो. ७
- (b) Appreciate critically the अग्निसूक्त. 7
- अथवा / OR**
- (ब) वाणीसूक्तमां वाणीना आत्मवृत्तांतनुं वर्णन करो. ७
- (b) Describe vani's self story in वाणीसूक्त. 7
- २ (अ) आवश्यक समजूती साथे अनुवाद करो : (कोईपक्ष बे) ७
- 2 (a) Translate with necessary explanation : (any two) 7
- (१) सत्यं बृहदृतमुग्रं दीक्षा तपो ब्रह्मं यज्ञः पृथिवीं धारयन्ति ।
सा नो भूतस्य भव्यस्य पत्युरुं लोकं पृथिवी नः कृणोतु ॥

- (२) शिलाभूमिरश्मा पासुः सा भूमिः संधृता धृता ।
तस्यै हिरण्यवक्षसे पृथिव्या अकरं नमः ॥
- (३) यत्ते भूमि विरवनामि क्षिप्रं तदपि रोहतु ।
मा ते मर्म विमृग्वरि मा ते हृदयमर्षिपम् ॥
- (४) विश्वंभरा वसुधानी प्रतिष्ठा हिरण्यवक्षा जगतो निवेशनी ।
वैश्वानरं बिभ्रती भूमिरग्निनिन्द्रऋषभा द्रविणे नो दधातु ॥
- (अ) अथर्ववेदना विषयोनी सविस्तृतं यथा करो. ७
- (b) Discuss the subjects of अथर्ववेद in detail. 7
- अथवा / OR**
- (अ) भूमिसूक्तनी राष्ट्रीय भावनानी उांशापूर्वकं यथा करो. ७
- (b) Discuss in deep the national sentiment of भूमिसूक्त. 7
- ३ (अ) नीचेनामांथी कोरुपशा बे संदर्भ समजावो. ७
- 3 (a) Explain any two with the reference to the context : 7
- (१) ज्योतिर्ह पुत्रः परमे व्योमन ।
- (२) आडिगरसो जन्मनास्याजीमर्तिश्रुतः कविः ।
- (३) को वोऽघेह किं चिदद्राक्षीदिति ।
- (४) नानाश्रान्ताय श्रीरस्तीति ।
- (अ) शतपथब्राह्मणना सुकन्या आप्याननी समीक्षा करो. ७
- (b) Criticise the सुकन्या-आख्यान of शतपथब्राह्मण. 7
- अथवा / OR**
- (अ) शुनःशेष आप्याननुं मूल्यांकन करो. ७
- (b) Evaluate the शुनःशेष आख्यान. 7
- ४ कोरुपशा बे पर विस्तृत नोध लपो : १४
- 4 Write detailed notes on any two. 14
- (१) कठोपनिषदः शान्तिपाठः ।
- (२) कठोपनिषदः शीर्षकः ।
- (३) नचिकेता उपाख्यान ।
- (४) रथ-रथी रूपकम् ।
- ५ नीचेनामांथी कोरुपशा बे पर विस्तृत नोध लपो : १४
- 5 Write detailed notes on any two of the following : 14
- (१) वैदिक सम्बन्धक भूतकृदन्त ।
- (२) वैदिक संकेतार्थ ।
- (३) अनुष्टुप छन्दनुं अंधारशा समजावो
- (3) Formate of अनुष्टुप छन्द
- (४) वैदिक स्वरसंधि